

DK-SO.5533.2.99.2018

Protokół kontroli doraźnej

1. Nazwa szkoły/ placówki, siedziba: Szkoła Podstawowa 31 w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 7 w Dąbrowie, 41-520 Dąbrowa Górnicza, Al. Zwycięstwa 77.
2. Imię i nazwisko dyrektora szkoły: Marian Krupa
3. Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny: Śląski Kurator Oświaty, 40 – 024 Katowice, ul. Powstańców 41a
4. Imię i nazwisko kontrolującego: Maryla Skupień
5. Data wydania i numery upoważnień do przeprowadzenia kontroli: 24 października 2018 r., DK-SO.5533.2.99.2018.
6. Terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli: 29 października 2018 r.
7. Tematyka kontroli: realizacja zadań określonych w art.55 ust.2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r., poz. 996 z późn.zm.)
8. Czynności kontrolne:
  - rozmowa z dyrektorem
  - analiza dokumentacji: protokoły Rady Pedagogicznej, plan nadzoru na rok szkolny 2015/2016/2017/2018/2019, arkusz organizacyjny szkoły, program wychowawczo – profilaktyczny, dzienniki zajęć (wybrane losowo), plan pracy szkoły na rok szkolny 2015/2016/2017/2018/2019, arkusze obserwacji zajęć, dokumentacja związana z awansem zawodowym (losowo wybrane dokumenty), inna dokumentacja potwierdzająca realizację przez dyrektora zadań z zakresu nadzoru pedagogicznego.

9. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości:
Kontrolę przeprowadzono w związku z przeprowadzaniem procedury oceny pracy dyrektora szkoły, która została określona w zaleceniu Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 6 października 2017 r., w sprawie procedury dokonywania oceny pracy dyrektora szkoły lub placówki (nr OA-OR.110.3.18.2017). Po przeprowadzeniu czynności kontrolnych ustalono co następuje:

1. Dyrektor planuje i organizuje proces dydaktyczny, opiekuńczy i wychowawczy.
  - Plany nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2015/2016/2017/2018/2019 zostały opracowane przez dyrektora Szkoły Podstawowej nr 31 w Dąbrowie Górniczej i przedstawione Radzie Pedagogicznej w terminie określonym w przepisach prawa tj. 15 września danego roku. Dokument ten przygotowany został na podstawie przepisów, w oparciu o podstawowe kierunki polityki oświatowej określone przez Ministra Edukacji Narodowej oraz wnioski z nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły w kolejnych latach szkolnych. W planie nadzoru pedagogicznego na bieżący rok szkolny jak i w poprzednich latach uwzględniono przedmiot ewaluacji wewnętrznej, zakres wspomaganie nauczycieli w realizacji ich zadań (np. nabywanie przez uczniów wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej) oraz zaplanowano kontrolę przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół (np. prawidłowości prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania; przestrzegania przez nauczycieli zasad oceniania, klasyfikowania i

parafa dyrektora szkoły

parafy kontrolujących

M. Skupień

promowania; realizacji podstawy programowej. Dyrektor organizuje pracę szkoły zgodnie z zatwierdzonym arkuszem organizacyjnym, przepisami prawa oświatowego i prawa wewnętrznego.

- Tygodniowy rozkład zajęć jest zgodny z zaopiniowanym pozytywnie i zatwierdzonym arkuszem organizacji szkoły i aneksami oraz zasadami bhp. Organizowane są merytoryczne zastępstwa za nieobecnych nauczycieli, uczniowie mają zapewnioną opiekę nauczyciela.

- Szkoła prowadzi diagnozę wstępną i końcową wiedzy i umiejętności uczniów klas I-III oraz klas IV-VII (j. polski, przyroda, j. angielski w kl. IV, matematyka w kl. IV, V, VI, VII, geografia, biologia, chemia, j. angielski, j. niemiecki w kl. VII, język niemiecki w kl. V), czego dowodem są opracowane testy i formularze oraz dokumentacja nauczycielska i zespołów przedmiotowych.

Nauczyciele określają mocne strony uczniów oraz te obszary wiedzy i umiejętności, które wymagają przypomnienia i utrwalenia. Każdy nauczyciel po przeprowadzonej diagnozie opracowuje wnioski, rekomendacje i wdraża je w pracy z uczniami. W minionych latach uczniowie klas III przystępowali do Ogólnopolskiego Badania Umiejętności Trzecioklasistów, a uczniowie klas VII do ogólnopolskiego badania umiejętności – Kompetencje dla przyszłości, które również były szczegółowo analizowane. W trakcie roku przeprowadzane są pomiary z poszczególnych przedmiotów.

- Każdego roku w szkole organizowane były próbnie sprawdziany dla uczniów klas szóstych, w tym roku dla klasy VIII. Wyniki egzaminu zewnętrznego analizowane są przez nauczycieli przedmiotów oraz w zespołach nauczycielskich. na zebraniu rady pedagogicznej. Nauczyciele analizują wyniki poszczególnych uczniów w różnych aspektach (społecznym, możliwości intelektualnych, postępu, przyrostu wiedzy i umiejętności). Każdy nauczyciel wdraża wnioski z własnej analizy do pracy w latach następnych oraz uwzględniał wnioski w opracowanych planach zajęć dodatkowych rozwijających i wspomagających. Wyniki przedstawiane są rodzicom uczniów. W świetle wyników egzaminów w okresie trzech lat (od 2015 r. do 2017 r.) szkoła osiągnęła stanin 6 i 4,5 (powyżej średni i niżej średni) w 2017 język obcy i matematyka powyżej województwie i gminie, a język polski poniżej gminy i województwa. Dane wykazują tendencję lekko wzrostową szkoły w odniesieniu do egzaminów.

- Dyrektor nadzoruje respektowanie praw ucznia.

-Dyrektor zachęca nauczycieli do motywowania uczniów i uczestnictwa w konkursach i olimpiadach ogólnopolskich i regionalnych , w których uczniowie odnoszą sukcesy.

- Uczniowie szkoły zostają finalistami lub laureatami olimpiad np. Olimpiada wiedzy Archimedes Matematyka plus, Biologia plus tj. 2015r. – 6 laureatów (matematyka), w 2016 r. – 4 laureatów (matematyka), 2017 – 3 laureatów matematyka; 3 laureatów– biologia) oraz zdobywają wyróżnienia w międzynarodowym konkursie matematycznym Kangur.

Dużą popularnością cieszą się wśród uczniów konkursy miejskie i regionalne np. III Regionalny konkurs Czytelniczo – Plastyczny - „Z kotem mi do twarzy”, Dąbrowskie Talenty kategoria – taniec, wokaliści i zespoły, Regionalny konkurs Pieśni Patriotycznej, Diecezjalny konkurs Muzyczny – „Hej kolęda, kolęda”, Ogólnopolski V Festiwal kolęd, pastorałek i piosenek Bożonarodzeniowych, Regionalny konkurs Literacko- Historyczny – „Historia mojej rodziny”. Uczniowie biorą udział w licznych zawodach sportowych np.: mini koszykówka, piłka siatkowa, piłka nożna halowa, pływanie dziewcząt i chłopców. Uczniowie uzyskują I, II i III miejsca oraz wyróżnienia.

Wszystkie informacje o sukcesach uczniów są umieszczane na stronie internetowej szkoły za zgodą rodziców.

- Na wniosek dyrektora nauczyciele Szkoły Podstawowej nr 31 zrealizowali i realizują następujące projekty: **Erasmus+ Partnerstwa strategiczne – współpraca szkół 2015 – 2017** - tytuł projektu: „To be or not to be a hero”, partnerskie szkoły: Institut Saint Joseph Belgia, Kamber Guluzar Demir İlkokulu Turcja, „Prof. Dimitar Dimov” Secondary School Bułgaria, Istituto Omnicomprensivo “De Gasperi-Battaglia” Włochy; **Polsko Niemiecka Współpraca Młodzieży (PNWM Warszawa)** - tytuł projektu: Nawiązywanie sieci przyjaźni ponad granicami, szkoła partnerska to Theodor - Heuss – Schule, Limburg (Niemcy). Projekt bilateralny pomiędzy dwiema szkołami. Corocznie uczniowie

szkół spotykają się w Niemczech i w Polsce (Limburg - Niemcy, Krzyżowa – Polska – ośrodek pojednania polsko-niemieckiego). Spotkania trwają ok. 7 dni, podczas których młodzież wspólnie realizuje projekty edukacyjne (sportowe, muzyczne, plastyczne) z pomocą edukatorów z ośrodka; **Studenci AISEC w szkole** - projekt polega na pozyskaniu przez szkołę studentów z całego świata w celu przeprowadzenia cyklu zajęć lekcyjnych z uczniami. Studenci prowadzili multimedialne warsztaty językowe, opowiadali o swoich krajach, kulturze, życiu codziennym przeplatając je zabawami językowymi i ruchowymi.

- Prężnie działa świetlica szkolna realizując różnorodne programy, projekty, konkursy np.: „Owoce w szkole”; „Szkłanka mleka”, „Zdrowo jem, więcej wiem” – projekt pod honorowym patronatem - [REDAKTOWANE] „Bezpieczna i przyjazna świetlica szkolna”- prowadzona w zakresie rządowego programu ograniczającego przestępczość i społeczne zachowania - *Razem Bezpieczniej*.

- Na wniosek dyrektora nauczyciele szkoły podstawowej opracowali i wdrożyli innowacje pedagogiczne: „Podróże z ortografią” - rok szkolny 2015/2016, 2016/2017; „Sąsiedztwo bez granic” ; „Rodzinne zabawy w wodzie”; „Akademia Ortografitti”- 2018/2019.

- Dyrektor stwarza przyjazne warunki do zdobywania wyróżnień i certyfikatów. Szkoła posiada certyfikaty np.: Szkoła z klasą; Bezpieczna i przyjazna świetlica szkolna.

- Oferta zajęć dodatkowych i pozalekcyjnych wynika ze zdiagnozowanych potrzeb uczniów, rodziców i nauczycieli. Odbywają się zajęcia rozwijające zainteresowania oraz zajęcia wspierające uczniów. W szkole działa SKS w następujących dyscyplinach: badminton, gimnastyka, koszykówka, lekka atletyka, piłka nożna, piłka ręczna, pływanie, siatkówka, tenis stołowy. Od 2017 r. w ramach współpracy z Ministerstwem Sportu i Turystyki odbywają się dodatkowe zajęcia SKS w wymiarze 4 godz. tygodniowo z piłki siatkowej i koszykowej.

- W szkole podstawowej realizowany jest program wychowawczo – profilaktyczny obejmujący treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb i problemów występujących w szkole, który został uchwalony zgodnie z przepisami prawa.

- Szkoła zapewnia pomoc psychologiczno-pedagogiczną uczniom, analizowane są przyczyny niepowodzeń szkolnych uczniów. Wnioski wynikające z analiz wykorzystywane są w planach pracy przez wszystkich nauczycieli, co potwierdza dokumentacja zespołów wychowawczych, dokumentacja nauczycielska, opracowane i modyfikowane IPETY. W szkole jest zatrudniony pedagog.

Dyrektor włącza rodziców w działania wychowawcze i organizacyjne. Prowadzi szkolenia rady pedagogicznej, dotyczące zmian w przepisach prawa oświatowego. Zasięga opinii nauczycieli, uczniów i rodziców na temat pracy szkoły. Umożliwia realizację zadań z zakresu wolontariatu na rzecz Domu Dziecka w Sarnowie oraz schroniska dla zwierząt w Sosnowcu. Zapewnia opiekę uczniom podczas zajęć organizowanych w szkole (w bieżącym roku szkolnym funkcjonuje świetlica z podziałem na grupy wiekowe uczniów czynna od 6.30 -16.30). Dyrektor organizuje obchody rocznic, świąt państwowych. Stwarza warunki do samorządnej działalności uczniów. Aktywnie działa koło SKO, dzięki czemu szkoła otrzymała nagrodę w kwocie 1.000,00 zł

2. Dyrektor kieruje zespołem pracowników ze szczególnym uwzględnieniem nadzoru pedagogicznego.

- Dyrektor sprawnie i skutecznie kieruje radą pedagogiczną, inspiruje ją do podejmowania działań podwyższających jakość pracy szkoły. Planuje i prowadzi zebrania rady pedagogicznej zgodnie z zatwierdzonym regulaminem. Rada pedagogiczna podejmuje uchwały stanowiące oraz opiniujące w ramach swoich kompetencji. Nie wystąpiła okoliczność uchylenia uchwały rady pedagogicznej. Wszystkie działania podejmowane przez dyrektora w stosunku do rady pedagogicznej są zgodne z obowiązującym prawem.

- Dyrektor wykonuje zadania wynikające z przepisów szczególnych.

- Dyrektor planuje nadzór pedagogiczny zgodnie z obowiązującym stanem prawnym. Plan nadzoru uwzględnia specyfikę i potrzeby szkoły. Dyrektor sprawuje nadzór pedagogiczny wspólnie z osobą pełniącą funkcje kierowniczą w szkole – wicedyrektor.

[REDACTED]

- Sprawowany nadzór pedagogiczny jest sprawny i skuteczny. Wnioski z nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania działań na kolejny rok szkolny. Informacje i wnioski z realizowanego nadzoru pedagogicznego przekazywane są radzie pedagogicznej.
- Dyrektor zatrudnia nauczycieli zgodnie z przepisami prawa oświatowego i przydziela zajęcia zgodnie z kwalifikacjami. Dodatkowe kwalifikacje, umiejętności zainteresowania nauczycieli są wykorzystywane do organizacji zajęć dodatkowych dla uczniów.
- Dyrektor kontroluje spełnianie obowiązku szkolnego oraz rocznego przygotowania przedszkolnego zgodnie z przepisami prawa.
- Dyrektor systematycznie i rzetelnie gromadzi informacje o pracy nauczycieli w postaci kart samooceny, obserwacji bieżącej, oceny realizacji stażu na kolejny stopień awansu zawodowego.
- Dyrektor w latach 2015 – 2018 dokonał 9 ocen pracy nauczycieli oraz 3 ocen dorobku zawodowego.
- Wartościuje prace nauczycieli poprzez: wnioski o nagrodę Prezydenta Miasta (7), nagrody Dyrektora dla pracowników (118).
- Dyrektor zapewnia optymalne warunki do doskonalenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli. - Sporządzane są co roczne plany doskonalenia zawodowego w ramach WDN.
- Dyrektor systematycznie dokonuje kontroli placówki pod kątem przepisów bhp oraz podejmuje natychmiastowe i skuteczne działania mające na celu zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pracy.
- Dyrektor stwarza warunki do samorządnej działalności uczniów. Każdego roku, po przeprowadzonej kampanii wyborczej, ogół uczniów wybiera swoich przedstawicieli. Wybory są tajne i powszechne. Uczniowie wybierają również nauczyciela będącego ich opiekunem. Samorząd uczniowski planuje swoją działalność na rok szkolny, opracowuje regulamin działalności. W ramach działalności Samorządu Szkolnego powołano rzecznika praw ucznia, który wraz z pedagogiem szkolnym monitoruje przestrzeganie praw uczniów.
- Dyrektor współpracuje z organizacjami i instytucjami na rzecz szkół. Podejmuje skuteczne działania z rodzicami i środowiskiem lokalnym czego potwierdzeniem są liczne podziękowania dotyczące okazałej pomocy lub współpracy. Szkoła Podstawowa nr 31 w Dąbrowie Górniczej współpracuje z: organem prowadzącym; Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Dąbrowie Górniczej (warsztaty dla uczniów, szkolenia dla nauczycieli, szkolenia i wsparcie dla rodziców); Szkołami Podstawowymi z terenu gminy (konkursy dla uczniów); Zakonem Rycerzy Kolumba przy parafii kościoła w Ząbkowicach pod wezwaniem Świętej Marii Magdaleny.(pomoc rzeczowa w postaci plecaków z wyposażeniem dla potrzebujących uczniów); Stowarzyszeniem „Dar Serca” z Dąbrowy Górniczej (dofinansowania kosztów uczestnictwa uczniów klas III w wyjeździe śródrocznym na „Zieloną szkołę”); Biblioteką (wspólne spotkania z autorami książek dla dzieci, występy profilaktyczne sponsorowane przez bibliotekę); Planetarium Śląskim (nieodpłatne wejście na imprezy); Uniwersytetem Śląskim w Katowicach; Wyższą Szkołą Biznesu w Dąbrowie Górniczej; Uniwersytetem Pedagogicznym w Krakowie (umożliwia odbywanie praktyk studenckich).
- Dyrektor współpracuje z organizacjami i instytucjami wspierającymi szkoły w tworzeniu bezpiecznych warunków pobytu i edukacji: policją, strażą pożarną. W ramach współpracy organizowane są pogadanki na temat bezpiecznego poruszania się po drogach (uczniowie klas młodszych), właściwego zachowania na wycieczkach, bezpieczeństwa w Internecie, odpowiedzialności prawnej młodych ludzi za niewłaściwe zachowania, we współpracy ze strażą pożarną prowadzona jest próbna ewakuacja, konkursy dotyczące bezpieczeństwa przeciwpożarowego, bezpieczeństwa w czasie wakacji.
- Dyrektor przestrzega terminów przeglądów technicznych budynku, szkoleń bhp i dotyczących udzielania pierwszej pomocy pracownikom, szkoleń z zakresu ochrony danych osobowych, kontroluje przestrzeganie przez nauczycieli regulaminów w zakresie organizacji wyjazdów, wyjść poza teren szkoły, ferii zimowych i letnich, w czasie organizowanych imprez wyznacza odpowiednią

liczba opiekunów, zasięga informacji czy kandydat do pracy spełnia warunek niekaralności karnej oraz dyscyplinarnej.

- Działania podwyższające jakość pracy szkoły:

Dyrektor szkoły zapewnia optymalne warunki do realizacji procesu dydaktycznego poprzez:

- zakup tablic interaktywnych (9 tablic) w tym 7 z dochodów własnych szkoły i 2 z programu rządowego „Aktywna tablica” wartość 17 500,00-wkład własny 3 500,

- wyposażenie klasopracowni (fundusze w ramach 0,4 procent rezerwy subwencji oświatowej MEN),

- dostęp do obiektów sportowych (sala, basen),

- Internetowe Centrum Informacji Multimedialnej – doposażenie oraz wykonanie systemu nagłaśniającego i sieci internetowej w budynku szkoły (2016 r.) na kwotę 43.781,26 zł (w tym 25.000,00 zł przekazane przez ArcelorMittal Poland),

- wyposażenie gabinetu profilaktyki zdrowotnej (2017 r.) pozyskanie dotacji w kwocie 2.710,00 zł.,

- pozyskanie środków finansowych z programów: „Książki naszych marzeń” – dofinansowanie zakupu książek do biblioteki (w wysokości ok. 3.000,00 zł) - wzbogacenie księgozbioru o 149 pozycji oraz z rządowego programu „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” w roku 2018 (pozyskanie środków w wysokości 15.000,00 zł na zakup książek).

3. Rozwój zawodowy dyrektora oraz jakość i efekty jego pracy dydaktycznej.

- Dyrektor realizuje ustalone pensum, uczy wychowania fizycznego w obowiązkowym wymiarze 3 godz. lekcyjnych (2015 – 2018). Dyrektor jako nauczyciel jest członkiem zespołu nauczycieli klasy, w której uczy. Współtworzy kryteria oceniania dla przedmiotu, przygotowuje, opracowuje diagnozy i wyniki diagnoz, określa wnioski do dalszej pracy, wdraża je w procesie lekcyjnym. Realizuje podstawę programową. Proces lekcyjny dostosowuje do możliwości i potrzeb uczniów. Prowadzi dokumentację przebiegu nauczania zgodnie z przepisami. Ocenia uczniów zgodnie z przyjętymi zasadami wewnątrzszkolnego oceniania uczniów. Przestrzega w procesie lekcyjnym zaleceń poradni dotyczących dostosowań wymagań oraz organizacji nauczania. Dyrektor podnosi i doskonali swoje umiejętności pedagogiczne poprzez korzystanie ze stron internetowych poświęconych nauczaniu wychowania fizycznemu, czyta „Głos pedagogiczny” aby być na bieżąco z wiedzą z zakresu wychowania, uczestniczy w webinarjach i e-konferencjach. Największe osiągnięcia wychowanków dyrektora jako nauczyciela to: 1 miejsce w województwie w Finale Igrzysk Młodzieży Szkolnej w badmintonie -2015/2016, 2 miejsce chłopców, 3 miejsce dziewcząt w województwie w Finale Igrzysk Młodzieży Szkolnej w badmintonie - 2016/2017, 2 miejsce dziewcząt w województwie w Finale Igrzysk Młodzieży Szkolnej w badmintonie - 2017/2018. Za osiągnięcia otrzymał od Prezydenta Miasta Dąbrowa Górnicza nagrody Prezydenta Miasta w latach 2016 i 2018.

- Dyrektor systematycznie doskonali umiejętności zawodowo poprzez uczestnictwo w szkoleniach np.:

- Zasady żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych w świetle nowych przepisów,

- W dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy”,

- Ochrona danych osobowych w szkole z uwzględnieniem zmian od maja 2018 r.”

- Konferencja „Dziecko z cukrzycą”,

- Seminarium „potęga muzykoterapii. O terapeutycznym wymiarze muzykowania”.

Od roku szkolnego 2018/2019 z inicjatywy dyrektora uczniowie klas I nie noszą podręczników i materiałów ćwiczeniowych, nie mają również obowiązkowych codziennych zadań domowych.

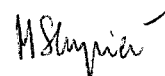
-Dyrektor pełni funkcję członka komisji dyscyplinarnej dla nauczycieli przy Wojewodzie Śląskim.

10. Opis ujawnionych nieprawidłowości w zakresie nieobjętym kontrolą w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły/placówki:

parafa dyrektora szkoły

parafy kontrolujących

Nie stwierdzono.

11. Na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy z dnia z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U z 2018 r., poz. 996 ze zm.) zaleca się:

Zaleceń nie wydano.

STARSZY WIZYTATOR

M. Skupień
mgr Marlena Skupień

..... Sosnowiec 6 listopada 2018 r.

podpisy kontrolujących, miejsce i data podpisania protokołu

DYREKTOR

Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 7
w Dąbrowie Górniczej

mgr Marian Krupa

..... Sosnowiec 6 listopada 2018

podpis dyrektora szkoły, miejsce i data podpisania protokołu

ZESPÓŁ SZKOLNO-PRZEDSZKOLNY NR 7
ALEJA ZWYCIEŚTWA 77
42-520 DĄBROWA GÓRNICZA
tel. 32 264 08 39
NIP 6292482019, Regon 367988877

12. Poświadczenie odbioru protokołu kontroli:

DYREKTOR
Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 7
w Dąbrowie Górniczej

mgr Marian Krupa

..... Sosnowiec 6 listopada 2018

podpis dyrektora szkoły, miejsce i data odbioru protokołu

Dyrektorowi szkoły/placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, przysługuje prawo zgłoszenia pisemnego, umotywowanego zastrzeżenia dotyczącego ustaleń zawartych w protokole kontroli do Śląskiego Kuratora Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40 – 024 Katowice, zgodnie z § 18 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1658).